

2025-10-17

Klimat- och näringslivsdepartementet

Remissvar på promemorian "Verksamhet med strålning: arbetarskydd, tillsyn och sanktioner"

Inledning

European Spallation Source har tagit del av promemorian "Verksamhet med strålning: arbetarskydd, tillsyn och sanktioner" och vill härmed återkomma med sina kommentarer och synpunkter. Vår verksamhet involverar arbete med joniserande strålning, och vi ser det som av största vikt att regelverket är tydligt och ändamålsenligt för att säkerställa implementering och efterlevnad.

Synpunkter

1. Räddningstjänstens ansvar (SSL 4 kap. §5, sidan 12 i promemorian)

Det är otydligt vem som ska anses ansvarig för att informera och utbilda extern räddningstjänstpersonal, exempelvis kommunal räddningstjänst, som kan behöva agera vid incidenter hos en tillståndshavare. Det bör klargöras om detta ansvar vilar på tillståndshavaren eller på en annan relevant myndighet. Om ansvaret ligger hos tillståndshavaren, bör det specificeras vilka krav och skyldigheter detta i så fall innebär, såsom organisering av utbildningar, läkarundersökningar etcetera.

2. Graviditetsanmälan och ansvarsfördelning (SSL 4 kap. §8, sidan 13 i promemorian)

Vi menar att det enligt den föreslagna lagtexten är orimligt att ta ansvar för gravida kvinnor som inte anmäler sin graviditet. Lagtexten bör inkludera den nuvarande formuleringen "som anmält sin graviditet", eftersom arbetsgivaren annars kan bli oavsiktligt ansvarig för att bryta mot lagen när ingen anmälan från arbetstagaren har gjorts. Den föreslagna texten bör revideras enligt följande:

"Den som sysselsätter en exponerad arbetstagare som anmält sin graviditet ska se till att arbetsuppgifterna är sådana att den ekvivalenta dosen till fostret under den återstående graviditeten blir så liten som möjligt och inte förväntas överstiga 1 millisievert" för att säkerställa att ansvaret för att anmäla en graviditet förtydligas och fortsätter att ligga på arbetstagaren enligt tidigare praxis.

3. Sanktionsavgifter

Vi noterar också de införda sanktionsavgifterna i samband med ändringarna och ber att Regeringskansliet överväger på vilket sätt dessa i stort främjar strålsäkerheten då det skulle kunna leda till lägre transparens och en obenägenhet att söka dialog och stöd hos

UNCONTROLLED COPY. ESS-5865034, Rev. 2, Released, 2025-10-17, Internal. 1 file., page (1/2)
<https://chess.ess.lu.se/enovia/link/ESS-5865034.2/21308.51166.29071.35641>

myndigheten vid identifierade brister i strålsäkerheten, samt hur detta är fördelaktigt utifrån ett verksamhets- och samhällsperspektiv.

Avslutning

Sammanfattningsvis önskar vi att Regeringskansliet förtydligar ansvarsfördelningen gällande utbildning/information till extern räddningstjänstpersonal och graviditetsanmälan. Detta för att säkerställa att regelverket gynnar en säker arbetsmiljö för alla berörda parter samtidigt som tydlighet och rättssäkerhet upprätthålls.

Med vänlig hälsning

Johan Waldeck
Group Leader Licensing
European Spallation Source ERIC